

## Ziņojums par ilgāka termiņa sadarbības līgumu cenošanas principiem no 01.01.2025.

Ilgtermiņa mežizstrādes līgumu pārveides piedāvājuma 2022.-2026. gadam ietvaros starp LVM un AS PATA Saldus (02.12.2024. komersanta firma mainīta uz SIA PATA Saldus) 02.03.2022. noslēgts piegādes līgums Nr. 5-4.1\_002h\_200\_22\_89 un starp LVM un SIA PATA Jēkabpils 08.03.2022. noslēgts piegādes līgums Nr. 5-4.1\_002w\_200\_22\_104 par egles un priedes II šķiras zāgbaļķu piegādēm (turpmāk – Līgumi).

Līgumu 7. nodaļa regulē cenas un apmaksas noteikumus. Līgumu 7.1. punkts paredz sākotnējo cenu, proti, ka *cena par 1 (vienu) piegādāto apaļo kokmateriālu kubikmetru (EUR/m<sup>3</sup>) (bez PVN), t.sk. Pasūtītāja izvēlētajā pakalpojuma cena, kas norādīta tabulā, piegādēm līdz 30.06.2022. norādīta Līgumu 1. pielikumā "Apaļo kokmateriālu cenas"*, savukārt 7.2. punkts regulē nosacījumus, kāda cena tiek piemērota ar 01.07.2022. - atbilstoši pārdošanas piedāvājuma ilgāka termiņa sadarbībai noteikumiem *cena nākamojiem ceturkšņiem, sākot ar 01.07.2022., tiek aprēķināta, pamatojoties uz attiecīga apaļo kokmateriālu produkta (-u) tirgus situācijas analīzes un tirgus monitoringa datiem [..].* Puses, Līgumu 7.2. punktā atsaucoties uz ilgāka termiņa sadarbības noteikumiem, paidušas savu nodomu noteikt, ka Līgumu darbības laikā cena tiks mainīta un indeksācija tiks veikta piemērojot to pašu mehānismu, kā tas noteikts ilgāka termiņa līgumos, proti, "Vispārīgo ilgāka termiņa sadarbības noteikumu koksnes produktu iegādei 2022. – 2024. gadā" (noteikumi, kas bija piemērojami pušu attiecībām Līgumu slēgšanas brīdī) 4.3. punkts paredz, kā tiek noteiktas koksnes produktu cenas ilgāka termiņa darījumiem – ka (1) pirmajiem 6 līguma darbības mēnešiem cenas tiek noteiktas pārdošanas procesa ietvaros, bet (2) pārējā līguma darbības periodā cena tiek pārskatīta, izmantojot objektīvu, ar ārējā informācijas telpā iegūtu, pārbaudāmu un verificējamu informāciju/datiem saistītu cenu noteikšanas mehānismu – cenu indeksāciju [..].

Atbilstoši Ministru kabineta (turpmāk – MK) 19.12.2023. lēmumam (turpmāk – Pirmais protokollēmums) un no tā izrietošajam LVM akcionāru sapulces 29.12.2023. lēmumam skujkoku zāgbaļķu piegāžu ilgāka termiņa līgumos, kuros noteikta cenu indeksācija, t.sk. Līgumos, ar 01.01.2024. piemērotas vidējās svērtās zāgbaļķu cenas, kas attiecīgam periodam noteiktas LVM īstermiņa pārdošanas procedūrā.

MK 25.06.2024. lēmums (turpmāk – Otrais protokollēmums) paredzēja turpināt ilgāka termiņa sadarbības līgumos noteiktā mainītā cenu indeksācijas mehānisma piemērošanu līdz brīdim, kad tiks izstrādāts jauns cenošanas mehānisms visiem ilgāka termiņa sadarbības partneriem, vai līdz visu spēkā esošo ilgāka termiņa līgumu darbības perioda beigām, bet ne vēlāk kā līdz 31.05.2025. 28.06.2024. LVM saņēma Zemkopības ministrijas valsts sekretāra rezolūciju Nr. 3, ar kuru LVM tika uzdots izpildīt MK 25.06.2024. lēmumu.

Neviens no minētajiem MK lēmumiem un LVM akcionāra dotajiem uzdevumiem konkrēti nenosaka un neregulē, kāda cena būtu piemērojama brīdī, kad iestājas kāds no nosacījumiem, līdz kuriem mainītais cenu modelis ir piemērojams (proti, (1) līdz jauna cenošanas mehānisma izstrādāšanai vai (2) līdz spēkā esošo ilgāka termiņa līgumu darbības beigām, bet ne ilgāk kā (3) līdz 31.05.2025.).

Esam saņēmuši Valsts kancelejas skaidrojumu (18.02.2025., Nr. 7.8.5./2025-DOC-331-486), ka MK 25.06.2024. sēdes protokollēmuma (MK sēdes protokols Nr. 26, 53. §) prasība turpināt ilgāka termiņa sadarbības līgumos noteiktā mainītā cenu modeļa piemērošanu līdz brīdim, kad tiks izstrādāts jauns cenošanas mehānisms visiem ilgāka termiņa sadarbības partneriem, vai līdz visu spēkā esošo ilgāka termiņa līgumu darbības termiņa beigām, bet ne vēlāk kā līdz 31.05.2025., ir attiecināma **uz visiem LVM noslēgtajiem līgumiem par skujkoku zāgbaļķu piegādēm ar darbības termiņu virs 6 mēnešiem**, tātad arī uz SIA "PATA Jēkabpils" un SIA "PATA Saldus" IML pārveides līgumiem.

LVM 2024.gada vasarā ir izstrādājusi "Koksnes produktu pārdošanas koncepciju 2025. -2027. gadam", kas satur gan jaunu cenas indeksācijas mehānismu (Koksnes produktu cenu maiņas mehānisma apraksts, pielikums Nr. 2), kā arī bāzes cenas iegūšanas mehānismu, kuri tiek piemēroti ilgāka termiņa piegādes līgumos jaunajam piegāžu periodam 2025.-2027. gadam. Pārdošanas koncepcijai gūts meža nozares atbalsts (Latvijas Kokrūpniecības federācijas vēstule, 20.06.2024.).

2024. gada novembrī norisinājās LVM pārdošanas procedūras (dinamiskā cenu piedāvājums/izsoles) ilgāka termiņa sadarbībai piegādēm 2025-2027. gadā, t.sk. procedūrā pārdoti skujkoku II šķiras zāgbaļķi 14

ilgāka termiņa sadarbības partneriem, ieskaitot SIA “PATA Jēkabpils” un SIA “PATA Saldus”. Šo procedūru ietvaros tika iegūtas jaunas apaļo kokmateriālu tirgus cenas piemērošanai no 2025.gada 1.janvāra, kuras ir atbilstošas tirgus cenu līmenim (skatīt 1.tabulu).

Salīdzinot jauno tirgus apaļo kokmateriālu tirgus cenas piemērošanai no 2025.gada 1.janvāra ar cenām, kas bija spēkā šajos līgumos uz 31.12.2023. (t.i. pirms Pirmā protokollēmuma pieņemšanas), PATA IML pārveides līgumu cena būtu augstāka par tirgus līmeni atbilstošo cenu, pārsniedzot vidēji par 15.85 Eur/m3, veidojot PATA IML pārmaksu aptuveni 12 milj. Eur, divu gadu periodā (skatīt 1.tabulu).

**1.tabula**

**Cenošanas mehānisma rezultātu salīdzinājums**

| Produkts                  |         | Ilgāka termiņa sadarbības partneru izsoles (tirgus) cena 2025.g. 1.pusgadā periodam 2025.-2027.g., Eur/m3 | PATA IML pārveides līgumu cena, atgriežoties pie 2023.g.4.cet. cenas + jaunais cenu indekss, Eur/m3 | Apjoms gadā, m3 | Starpība Eur/m3 |
|---------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| Egle                      | 10-13.9 | 78.77                                                                                                     | 67.91                                                                                               | 26 900          | -10.86          |
| Egle                      | 14-17.9 | 88.68                                                                                                     | 101.05                                                                                              | 54 000          | 12.37           |
| Egle                      | 18-27.9 | 99.74                                                                                                     | 121.07                                                                                              | 109 800         | 21.33           |
| Egle                      | 28<     | 99.96                                                                                                     | 121.39                                                                                              | 40 300          | 21.43           |
| Priede                    | 10-13.9 | 81.82                                                                                                     | 69.04                                                                                               | 4 400           | -12.78          |
| Priede                    | 14-17.9 | 89.03                                                                                                     | 102.92                                                                                              | 19 900          | 13.89           |
| Priede                    | 18-27.9 | 100.22                                                                                                    | 117.87                                                                                              | 101 800         | 17.65           |
| Priede                    | 28<     | 100.25                                                                                                    | 118.18                                                                                              | 30 400          | 17.93           |
| <b>Vidēji svērtā cena</b> |         | <b>96.18</b>                                                                                              | <b>112.03</b>                                                                                       |                 | <b>15.85</b>    |

Kopā gada apjoms, m3    387 500    6 133 950  
Kopā 2 gadu apjoms, m3    775 000    12 283 750

Ņemot vērā, ka valdībā virzot un pieņemot protokollēmumus, to mērķis bija palīdzēt visiem nozares uzņēmumiem, nodrošināt godīgu konkurenci, saglabāt uzņēmumu un kokrūpniecības nozares konkurētspēju un cenas atbilstību tirgus cenai gan konkrētā brīdī, gan arī turpmāk, lūdzam apstiprināt, ka ir izveidots jauns cenošanas mehānisms, kas ietver gan jaunas tirgus cenas noteikšanu, gan jauna indeksācijas mehānisma piemērošanu ar 2025. gada 1. janvāri visiem līgumiem ar termiņu garāku par 6 mēnešiem.

Ar cieņu,

Jānis Krūmiņš